

Терехов Євген Миколайович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної кібернетики, Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України», м. Суми

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

В кінці ХХ – початку ХХІ ст. держави виявились змушеними все більше рахуватися з міжнародними урядовими і неурядовими організаціями і інститутами [1; 2]. На регіональному рівні утворюються міждержавні угруповання, що представляють собою інтеграційні об'єднання, головною метою і чинником утворення яких є економічна діяльність.

Разом з тим, в умовах глобалізації фінансового ринку роль держави не зменшується, а дещо модифікується: оскільки в процесі глобалізації роль власності у фінансовій системі зростає, а відповідальність перед суспільством зменшується, державам варто вести постійний контроль за фінансами і фінансовими ринками власних країн. Універсальний глобальний ринок – це поглиблення ступеня інтеграції державних регіональних фінансових ринків, які функціонують у повній взаємній гармонії в різних місцях планети [3].

Ступінь відкритості національних економік, що постійно підвищується, стимулює розвиток країн світу, однак при цьому збільшується залежність економічного стану в окремій країні від розвитку світової економіки в цілому. Ці зміни найбільше значення мають для держав, які з причин, що історично склалися, були самодостатніми. Збільшення відкритості економік пояснюється не тільки поглибленою участю країн у міжнародному розподілі праці, але й необхідністю використання зовнішньоекономічних зв'язків для розв'язання внутрішньоекономічних проблем.

В результаті формування глобальних ринків, які прийшли на зміну ізольованих внутрішніх державних ринків, ціни на даних ринках демонструють тенденцію до зниження, оскільки компанії конкурують між собою у світовому масштабі з метою визнання результатів їх діяльності як споживачами конкретних країн, так і іншими транснаціональними компаніями.

Активізують свою діяльність на світовому ринку й держави, які проводять цілеспрямовану політику в сфері експортно-імпортних операцій. Особливістю сучасної ситуації є розвиток міжнародних форм регулювання світового ринку. Виникли як регіональні інтеграційні економічні організації (ЄС, МЕРКОСУР, СНД тощо), так і загальні торговельні організації (ГАТТ (Генеральна угода з тарифів і торгівлі), яку змінила СОТ - Світова організація торгівлі). Діяльність цих міжнародних організацій впливає на розвиток світової торгівлі.

Розвиток сучасної світогосподарської системи характеризується

широким залученням країн до міжнародних інвестиційних процесів. Виникає потреба розробки загальних принципів створення сприятливого інвестиційного клімату.

Ряд дослідників висловлюють думку, що регіональна інтеграція виступає у якості засобу захисту економік країн, що інтегруються, від негативних наслідків глобалізації [4].

На сьогоднішній день доцільно говорити про необхідність прийняття комплексу заходів економічного характеру, щодо державної підтримки українського експорту, найбільш ефективними з них є наступні:

- фінансова державна підтримка вітчизняних експортерів;
- удосконалення механізму державної підтримки експорту України;
- посилення впливу податкової системи України;
- економічна перебудова та вдосконалення нормативної бази, організаційного та іншого забезпечення експортної діяльності українських виробників;
- зменшення втручання держави у ЗЕД підприємств;
- створення бази комерційних заявок та пропозицій вітчизняних підприємств;
- створення на кожному виробництві науково-дослідної групи, яка б не лише розробляла нові технології, а й впроваджували у життя наукові розробки і пропозиції, зберігаючи авторське право;
- створення Центру, що забезпечував би доступ українських експортерів на зовнішні ринки (антидемпінгові процедури, юридичні та консультативні функції, кредитування та страхування експорту).

Отже, для посилення ролі України в світовій торгівлі найактуальнішим є створення режиму вільного руху товарів, а також формування ефективної міждержавної розрахункової системи. Без налагодження такого типу зв'язків Україна може втратити зовнішні ринки країн СНД, Балтії та Східної Європи, які є для неї основними. Проводити ж експансію вітчизняних товарів на ринки інших країн досить важко через низьку конкурентоспроможність українських товарів та насиченість міжнародних ринків.

Список використаних джерел

1. Вітер І. Трансформація місця та ролі держави в умовах глобалізації розвитку // Вісн. Терноп. Акад. нар. Госп-ва. – 2002. - № 8-12. – С.30-37
2. Дробот Г.А. Меняющаяся роль государства в мировой экономике XX века // Вест. Моск. ун-та. – 2002. - №3. – С.25-40
3. Soros G. Georg Soros on Globalisation/ - Oxford Public Affairs, 2002. – 314
4. Международные экономические отношения / Под ред. И.П.Фаминского. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Экономист, 2004. – 880с., с.772-773